

Stichting Wi Oso

Over stichting Wi Oso

Wi Oso is een woon-, leer- en werkcentrum voor jonge mensen met een lichamelijke beperking. Op deze plek hebben zij de huisvesting die is aangepast aan hun behoeften. Hier leren de bewoners hun eigen huishouding te doen en verrichten zij werk waarmee ze hun eigen geld verdienen. De leefgemeenschap Wi Oso is de enige plaats in Suriname waar jongeren met een fysieke beperking begeleid worden naar zelfstandig leven.

Wi Oso (betekent Ons Huis in het Sranantongo) werd opgericht op 10 december 1991. Er staan momenteel drie gemeenschappelijke woningen; twee daarvan zijn bewoond door jongedames die steeds per drie een woning delen. In de derde woonunit vormen zes mannen een gezamenlijke huishouding. Daarnaast is een vroegere kantoorruimte tot appartement gemaakt, waarin ook iemand woont. Als er voldoende begeleiders zijn kan Wi Oso zelfs nog meer pupillen opnemen.

Op het Wi Oso terrein te Geyersvljijt staan niet alleen de woonruimtes. Men treft er ook een grote en professionele plantenkas, een beheerderswoning, een recreatiezaal voor de bewoners en de jongeren die op dagbasis komen, een werkplaats, een leszaal en opslagfaciliteiten. Van deze ruimtes wordt gebruik gemaakt door de bewoners, maar ook door een aantal dagbezoekers – dit zijn thuiswonende jongeren die 's ochtends met een speciale bus naar Wi Oso komen. Voor deze groep gaat het veelal om het sociale contact met hun lotgenoten, maar evenzeer om er iets nuttigs te leren en om deel te nemen aan de productieactiviteiten zoals het maken van wenskaarten en kerstkaarten. Ook helpen de dagbezoekers een handje in de plantenkas en met werkzaamheden die de mensen in rolstoelen niet kunnen doen zoals plantmateriaal aan- en afvoeren met kruiwagens. Voor hun werk krijgen ook zij, net als de vaste bewoners, een vergoeding.

Zo wordt hier invulling gegeven aan de doelstelling van Wi Oso: het creëren van een volwaardige leefgemeenschap en een beroepsopleiding aan jongvolwassenen met een fysieke beperking. Zodat elke medemens ook werkelijk meetelt.

De plantenkas

De stichting Wi Oso beschikt over een uitgestrekt terrein. De bezoeker kan hier plezierig wandelen en waant zich zelfs in een fraai aangelegd tropisch park. Paden langs grote schaduwbomen, weelderig bloeiende struiken en kalme waterpartijen voeren u naar de plantenkas die het hart vormt van deze bijzondere organisatie. Er zijn ruim vijfduizend goed verzorgde planten te vinden, in wel meer dan honderd verschillende soorten. Liefhebbers en kenners van decoratieve en bijzondere planten hebben de weg naar deze plek al lang gevonden. De mensen van de plantenkas delen graag hun liefde voor al dat mooie groen.

Openingstijden

Andere tuinbenodigdheden zijn ook te koop: zwarte aarde, compost, en zowel kunst- als natuurlijke meststoffen. De adviezen zijn gratis!

Maandag t/m vrijdag van 08:00 uur - 17:00 uur.

Zaterdag en zondag van 09:00 uur - 14:00 uur.

Wi Oso kan bogen op een moderne en professioneel opgezette plantenkas. In januari 2012 opende deze compleet nieuwe kas met een professionele inrichting haar deuren. De kas is in India gemaakt, naar een Nederlands ontwerp en met een aangepaste constructie. De werkruimte is op tafelhoogte en de kas heeft een betonnen vloer zodat de Wi Oso pupillen met hun rolstoel overal bij kunnen. Zij zaaien, stekken, verpotten, bemesten, snoeien, maken compost, verzorgen planten met ziekten en plagen, en verkopen ten slotte wat ze met al hun aandacht en zorg hebben opgekweekt.

De kwekers van Wi Oso leggen zich tegenwoordig toe op 'ouderwetse' planten. Ze willen die graag wat meer in omloop brengen. Planten zoals de goudenregen die men vroeger veel vaker zag, worden nu - evenals de hangalampu, krere-krere, kwasibita, resida, frangepane en de vlier - in ere hersteld. Plantenliefhebbers kunnen op elke dag van de week hier binnen stappen om er iets moois te kopen.

Soenderpersad Dewnath

Soender Dewnath (Meerzorg, Commewijne, 1969) is vanaf de oprichting bewoner van Wi Oso. Door een hersenbeschadiging bij de geboorte is hij aan beide benen zo goed als verlamd. Dat wil zeggen: de spieren van zijn onderbenen en knieën zijn te kort en zijn rug is zwak, maar alle gevoel is wel in tact.

Ik ben blij dat ik hier een vak heb geleerd.

Als kind zat hij op de Mytyschool, maar toen hij daar te oud voor werd moest hij er vanaf. Thuis kon hij echter nauwelijks iets doen omdat zijn ouders geen aangepaste woning hadden. "De familie vond dat ik niets hoefde te doen. Het enige wat ik deed was mezelf baden en aankleden. Ik had wel een rolstoel, daar ging ik een beetje mee uit om bij vrienden te zitten. Maar ik verveelde me. Daarom heb ik dit idee van Wi Oso direct toegejuicht. Hier heb ik een vak geleerd. Geleerd over de planten en die soort dingen. Geleerd om te koken. Dat pak ik op. Ik ben blij dat ik dit allemaal heb kunnen leren."

Soender heeft een vaste dagindeling. Elke ochtend is hij om 7 uur al uit bed en gebaad. Na zijn zelf gemaakte ontbijt gaat hij omstreeks 8 uur aan het werk, in de plantenkas. Daar pakt hij aan wat er op dat moment moet gebeuren. Potten vullen met zwarte aarde. Plantmateriaal voorzien van stekpoeder. Onkruid uittrekken. Stekjes overplanten. Hij werkt in een groep van vijf mensen; twee daarvan zijn niet inwonend maar komen elke dag met de bus naar Wi Oso en gaan na hun arbeid om 2 uur weer naar huis. Voor Soender is de werkdag dan ook afgelopen.

Na het werk gaat hij terug naar de gemeenschappelijke woning. Om de beurt heeft een van de bewoners een week lang de taak om de warme maaltijd te verzorgen. Als Soender aan de beurt is maakt hij vaak bruine bonen klaar.

Met de familie in Meerzorg is er een goede band. Op feestdagen gaat hij dus altijd daarheen en met elke kerst is hij bij zijn familie. "Mijn broer heeft eraan gewerkt dat alles in het huis zo langzamerhand speciaal is aangepast voor mij. Vroeger moest ik mijn rolstoel buiten laten en de trap op kruipen. Nu kan ik zo naar binnen!"

Indrawatie Gangadien

In een aangepaste situatie kan ik zelf wel veel doen.

Indra komt elke weekdag naar Wi Oso met een speciale bus van het Nationaal Vervoersbedrijf. Ze werkt er in de ochtend, en maakt de wenskaarten en enveloppen. Daarnaast houdt ze op de computer het pupillenbestand bij, is telefoniste, en beheert de drankenverkoop. Verder heeft ze leren werken met kralen en rijgt nu ook met snelle vaardige handen kleurige kettingen, oorbellen en armbanden.

Haar thuissituatie laat dit soort activiteiten niet toe. De familie waar ze bij inwoont heeft een bovenwoning, waar Indra op de begane grond een kleine kamer heeft. Een badstoel en een kleedstoel - de hulpstukken die ze nodig heeft om zichzelf te kunnen behelpen - passen hier niet in. Ze heeft daardoor meer hulp nodig dan eigenlijk zou hoeven. "Ik zit in een rolstoel, want ik kan niet staan. Maar in een aangepaste situatie kan ik wel veel doen, zoals koken en kleren wassen. Ik zou heel graag mijn eigen huis willen hebben waar ik zelf mijn dingen kan doen en niet steeds op anderen moet wachten voor hulp. Maar als persoon met een beperking is het erg moeilijk om op jezelf te wonen in Suriname."

Indra werd een jaar geleden lid van de dwarslaesie vereniging, en vindt veel voldoening in het contact met lotgenoten. Maar haar grootste wens blijft: een eigen inkomen verdienen en een aangepaste woning!

Financiën

Hoe komt Wi Oso aan het geld dat nodig is voor de opvang en de zorg van de pupillen? Daar zorgen de bewoners voor een belangrijk deel zelf voor! Haar fondsen verkrijgt de stichting namelijk vooral door eigen arbeid, met de verkoop van de prachtige planten die op het terrein worden gekweekt. Dankzij hun enthousiaste inzet kan de plantenkas zichzelf bedruipen. De plantenverkoop levert de grootste bron van inkomsten voor de stichting en dekt vrijwel alle exploitatiekosten. Verder zijn donaties natuurlijk een altijd welkome aanvulling voor de kas. Bij heel grote projecten zoals de professionele plantenkas of de renovatie van de woonhuizen, gaat het om eenmalige grote donaties. Zo is de bouw van de nieuwe conciërgewoning gedoneerd door het Skanfonds in Nederland.

Een heel bijzondere vorm van ondersteuning komt van plantenliefhebbers uit heel Suriname... Mensen die op vakantie naar het buitenland gaan en een vreemde exotische plant meenemen die ze dan speciaal voor Wi Oso opkweken; daardoor zijn er soms héél exclusieve plantjes verkrijgbaar. Of degenen die na het snoeien van hun tuin het plantmateriaal aan Wi Oso schenken zodat er weer nieuwe stekjes van gemaakt kunnen worden. Zo komt de stichting op verschillende manieren aan wat ze nodig heeft.

Aan het eind van het jaar draait de wenskaartenafdeling van Wi Oso altijd op volle toeren. In oktober beginnen ze hier al de kerstkaarten te maken. Dan zijn er ondermeer bestellingen van ministeries en gaan de handgemaakte kaarten grif de deur uit. Ook verjaardagskaarten en condoleancekaarten zijn er in productie. Die kan het publiek zo kopen, maar ook speciaal laten maken. Wi Oso vraagt geen subsidie van de staat. In plaats van overheidsdonaties heeft ze liever dat vaste bewoners worden opgenomen in het ambtenarenapparaat. Op die manier verdienen deze jonge mensen een redelijk inkomen voor hun werk, en krijgt de stichting wat ruimte om weer nieuwe pupillen op te nemen. De wachlijst vraagt erom.

Het is goed om hier te zijn

De Staatsolie Foundation for Community Development was in 2012 een grote donateur. Met hun fondsen komt er in 2013 nog een voorgebouw bij en komt er een rolstoelvriendelijke leszaal voor onderricht aan de pupillen en dagbezoekers. Waarom werd Wi Oso geselecteerd? Ninon Brunings, bestuurslid van de Staatsolie Foundation zegt: "De bewoners van Wi Oso zijn echte fighters. Geen tye poti mentaliteit, eerder een houding van: kom op! Dat vind ik heel belangrijk. Verder spreekt de gemoedelijkheid van de plek me erg aan. Je krijgt er altijd een geweldig leuke uitleg over wat je met de plantjes kunt doen. Het is goed om daar te zijn."

Ardimin Mertokasiman

*Wi Oso groeit!
We werken nu aan doorstroming.*

Rin Mertokasiman (1970) was 25 jaar en actief als taxichauffeur toen een ruggenmergvirus hem infecteerde. Van de ene dag op de andere raakte hij vanaf zijn borst verlamd en belandde voorgoed in een rolstoel. Dwarslaesie, luidde het medische oordeel. Hij lag een jaar in het ziekenhuis. Daarna begon voor hem een totaal ander leven. Het ergste vond hij nog de afhankelijkheid van anderen. "Mensen moesten me met alles helpen. Tot in de badkamer, overal. Dat vond ik verschrikkelijk."

Maar Rin is een fighter. Hij werd al snel lid van de Surinaamse Vereniging van Dwarslaesie Patiënten en hoorde daar over de plannen voor het oprichten van Wi Oso. Het aangepast wonen en werken sprak hem zeer aan. Hij gaf zich op, leerde werken met planten en toen er woonruimte vrij kwam nam hij zijn intrek en werd een van de vaste bewoners. Inmiddels is hij hoofd van de boekhouding bij Wi Oso, maakt jaarlijks een financiële raming voor de stichting en is gekozen tot voorzitter van de bewonersraad. Voor zijn werk krijgt hij geen salaris, wel een tegemoetkoming. Het geld is voor hem echter niet zo belangrijk. Wat dan wel? "Dat ik iets kon leren. Dat ik uit de isolatie ben gehaald, uit de frustratie. Dat ik in een omgeving ben waar ik vrij kan bewegen en bijna niemand hoeft te vragen om iets voor me te doen. Dát is belangrijk voor ons."

Rin heeft het naar zijn zin hier. "Ons sociaal leven is prima. We krijgen bezoek van vrienden en familie, we nemen deel aan evenementen, we gaan uit met de rolstoel, we doen boodschappen, we regelen taxi's. We gaan naar de bioscoop, een karaoke-avond, met een groepje naar 't Vat om iets te eten of een biertje nemen." Dat is allemaal wel leuk en gezellig. Maar hij wil meer.

Rin vertelt over zijn wensen, sterk gemotiveerd. "Mijn groep is nu over de 40. De tijd is rijp voor de overstap naar een eigen, aangepaste woning. Meer privacy. We willen niet meer in een groep wonen en tussen jongens van 18 jaar zitten. We zijn getraind om zelfstandig te zijn. Nu moet dat ook echt gaan gebeuren. Wi Oso groeit! Er is behoefte aan meer woningen, aan uitbreiding. En er moet doorstroming zijn, want er zijn andere mensen die wachten op woonruimte."

Onder leiding van Rin heeft Wi Oso al een plan hiervoor ontwikkeld. Er is een woningmodel gekozen, een plattegrond getekend en met de bank worden er opties voor een hypotheek en de aflossing van de bouwkosten uitgewerkt. In de toekomst zullen de bewoners dan echt hun vleugels kunnen uitslaan...

Vrienden in Nederland

De stichting Vrienden van Wi Oso in Nederland ondersteunt het werk van Wi Oso in Suriname. Het is een actieve organisatie die zich vooral inzet om voorlichting te geven over de positie van mensen met een lichamelijke beperking in Suriname. Hierdoor wil zij goodwill kweken om het draagvlak in Nederland voor deze doelgroep te verbreden. Een belangrijke activiteit is het werven van fondsen voor financiële ondersteuning van Wi Oso.

Vrienden van Wi Oso houden verkoopdagen, organiseren informatieavonden en lezingen voor ngo's en donoren. Daarbij geven zij informatiemateriaal uit zoals folders en nieuwsbrieven. Ook verzorgen zij presentaties op beurzen, festivals en andere evenementen waarbij ze vertellen over Wi Oso. Zowel kleine als grote projecten van Wi Oso zijn met bijdragen van deze vriendenstichting uitgevoerd. Enkele voorbeelden daarvan zijn: de aanleg van de infrastructuur van het terrein en de constructie van het hoofdgebouw. Een heel groot en belangrijk project in 2011 was de bouw van een gloednieuwe plantenkas.

Woonst u in Nederland en wilt u bijdragen aan de doelen van Wi Oso? Dat kan! Het secretariaat in Zuid-Holland voorziet u graag van informatie en geeft u op aanvraag mogelijkheden tot ondersteuning van ons werk.

Contactgegevens

E : secretariaat@wi-oso.nl
W : www.wi-oso.nl

Colofon

Uitgave

*Stichting Wi Oso, Paramaribo, Suriname, 2013
Met medewerking van Soender Dewnath, Indra Gangadien en Rin Mertokasiman
Chandra van Binnendijk
Richenel Coulour
G Design Graphics
Druk en afwerking
SUF OV, drukkerij Leo Victor, Stichting Een Beter Leven (Nederland)*

Tekst & Productie
Fotografie
Vormgeving
Druk en afwerking
Met dank aan

Stichting Wi Oso
Kaikoestraat 24 A
Geyersvlijt, Paramaribo
Suriname

T : (597) 458 990
M : (597) 8529283

Ook donateur worden?

Ze werken hard bij Wi Oso, maar extra geld is altijd welkom én nodig. Bij de Hakrinbank zijn er drie rekeningen waarop u een financiële bijdrage voor ons werk kunt overmaken. Dat mag regelmatig, via een automatische opdracht aan uw bank. Of incidenteel: wanneer u op uw bigi yari met de pet bent rondgegaan, als u een Lotto heeft gewonnen, na een buitenlandse reis wat vreemde valuta over heeft, of gewoon: wanneer u een keertje voelt dat u iets goeds wilt doen voor uw medemens. We zijn met alle giften blij!

Hakrinbank

SRD 209 194 703
USD 208 231 834
Euro 208 231 842

